

System obchodovania s emisnými kvótami je nastavený nespravodlivo, novela je lacné PR ministra

BRATISLAVA, 23. 2. 2022 – Za slovenských priemyselňikov združených v Klube 500 zásadne nesúhlasíme so znením pripravovanej novely zákona o obchodovaní s emisnými kvótami z dielne MŽP SR. Žiadame ministerstvo životného prostredia, aby bola predložená taká novela zákona, ktorá je v súlade s pravidlami EÚ a ktorá je výsledkom odbornej diskusie medzi ministerstvom a zástupcami priemyslu.

V prípade, ak ministerstvo nebude akceptovať oprávnené požiadavky priemyslu, je Klub 500 pripravený obrátiť sa na Európsku komisiu so sťažnosťou na postup Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

"Ministerstvo životného prostredia akoby si nevedomovalo, aký význam má priemysel pre ekonomiku Slovenska, a to v čase, kedy práve vysoký podiel priemyslu na HDP pomáha krajine zvládať negatívne dopady pandémie," upozorňuje výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor.

Predseda Klubu 500 Vladimír Soták v tejto súvislosti zdôrazňuje: „Chápem, že minister životného prostredia Ján Budaj ani najvyšší predstavitelia ministerstva nerozumejú priemyslu, nakoľko v priemysle nikdy nepôsobili. Nerozumiem však, ako môže predstaviteľ vlády Slovenskej republiky vyhlásiť, že energeticky náročný priemysel by na Slovensku nemal byť, a že by bolo pre Slovensko lepšie, ak by svoju výrobu presťahoval. **Toto neveriteľné a zarážajúce vyhlásenie je len dôkazom neznalosti základných ekonomických princípov a neznalosti fungovania ekonomiky.**“

Rezort vedený ministrom Jánom Budajom aktuálne tvrdí, že dotácie pre podniky zasiahnuté vysokými cenami elektriny a uhlíka zdvojnásobí z 11 na 21 miliónov Eur. Zástupcovia najväčších slovenských zamestnávateľov združení v Klube 500 však túto rétoriku MŽP SR neakceptujú. Namietajú, že prerozdelenie kompenzácií je nespravodlivé. Podniky reálne dostanú ešte menej peňazí ako doteraz, nakoľko namiesto v súčasnosti vyčlenených 7,5 percenta z celkových výnosov na nepriame kompenzácie majú dostávať len 6,25 percenta, a argumentácia vyššou absolútnou sumou neobstoí, pretože je daná rastom ceny emisných povoleniek, a štát ziskava z ich dražieb viac finančných prostriedkov.

Strop pre použitie výnosov z dražieb na nepriame kompenzácie, ktorý stanovila Európska komisia, je pritom 25 percent, a tento môže byť v odôvodnených prípadoch po schválení Európskou komisiou ešte vyšší.

„Slovenská republika doteraz na papieri vyčleňuje 7,5 percenta, ale v skutočnosti tomu tak nie je, nakoľko ministerstvo životného prostredia využíva paragraf §18 ods. 8, podľa ktorého môže nakoniec rozhodnúť o inom prerozdelení, a v skutočnosti vyčleňuje ďaleko nižšie sumy,“ zdôrazňuje Tibor Gregor.

Pre ilustráciu: za rok 2021 mohlo Ministerstvo životného prostredia vyplatiť podľa našich prepočtov 12,8 milióna Eur, ale reálne navrhovalo v štátnom rozpočte len tri milióny, ktoré po masívnej kritike zvýšilo na jedenásť miliónov. **Pre porovnanie: Česká republika vyčlenila takto zdroje na rok 2021 vo výške cca 50 miliónov Eur.**

*"Nemôžeme porovnávať absolútne sumy, nakoľko celkové výnosy z predaja emisií budú rásť, spolu s rastom cien emisných povoleniek. Takže ak získa štát viac peňazí, nemôže znížiť vyplácané percento z výnosov. Klub 500 uvedený návrh namietať už na rokovaní Rady vlády pre Európsku zelenú dohodu v januári tohto roka, ministerstvo však naše návrhy nezpracovalo. **Oznamovanie zdvojnásobenia platieb na 21 miliónov Eur vnímame iba ako lacné PR ministra Budaja. Realita je iná, priemysel by mal dostať podstatne viac peňazí,**"* argumentuje Tibor Gregor, ktorý za Klub 500 opätovne upozorňuje, že do systému obchodovania s emisnými povolenkami je zapojená aj energetika, a na rozdiel od priemyselnej výroby táto nezískava bezplatné povolenky.

„Environmentálny fond v systéme využitia výnosov z dražieb kvót na podporu projektov merateľných úspor doposiaľ podporuje len projekty verejného sektora, pričom využitie výnosov na nepriame CO2 kompenzácie je dlhodobo poddimenzované a nezodpovedá odporúčaniam a limitom, ktoré stanovila Európska komisia," myslí si výkonný riaditeľ Klubu 500.

Samotná Európska komisia si vo svojich strategických materiáloch dáva za cieľ zvyšovanie podielu priemyslu na európskej ekonomike a opatrenia, aj vo vzťahu k použitiu výnosov z ETS, sú smerované tak, aby členské štáty mohli podporovať priemysel vo svojej konkurencieschopnosti.

„Žiaľ, opatrenia, ktoré slovenské ministerstvo životného pripravuje, sú priamo smerované proti priemyslu a jeho konkurencieschopnosti," konštatuje výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor a dodáva, že všetky krajiny sa snažia udržiavať, podporovať a rozvíjať priemysel, a to najmä v súčasných globálnych napätých časoch konfliktov medzi veľmocami, čím sa snažia znižovať závislosť na krehkých globálnych dodávateľských reťazcoch.

*„Úspech Slovenska, úspech jeho porevolučnej transformácie, ale aj relatívne nízke ekonomické škody dané pandemiou, sú práve v dôsledku a len a len vďaka priemyslu. **Ak predstavitelia ministerstva nechápu pozíciu a dôležitosť priemyslu, mali by zvážiť zotrvanie vo svojich funkciách. Navyiac, ak ministerstvo nemá záujem podporovať ten segment ekonomiky, od ktorého sú závislé príjmy štátneho rozpočtu, z ktorých sa financujú základné funkcie štátu, a namiesto toho sa sústredí na podporu projektov napríklad z oblasti ochrany komárov a hmyzu v povodí Dunaja, prípadne podporu miliónových projektov súkromného Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia,**"* uzatvára predseda klubu 500 Vladimír Soták.